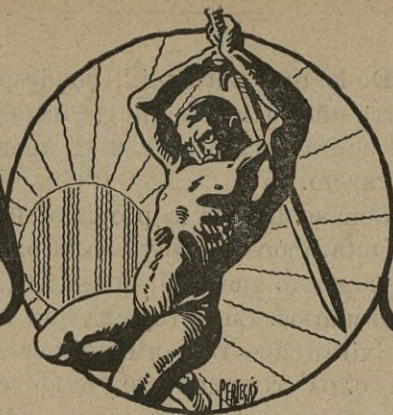

PATRIA NOVA

SEMANARI VALENCIANISTE

Prèus de sotscripció

Reine de Valencia.. . . Ptes. 0'50 trimestre
Catalunya i Illes Balears > 0'50 >
Espanya. > 0'75 >
Estranger.. . . . > 1'— >

Valencia 29 de Maig de 1915

Direcció pera correspondència

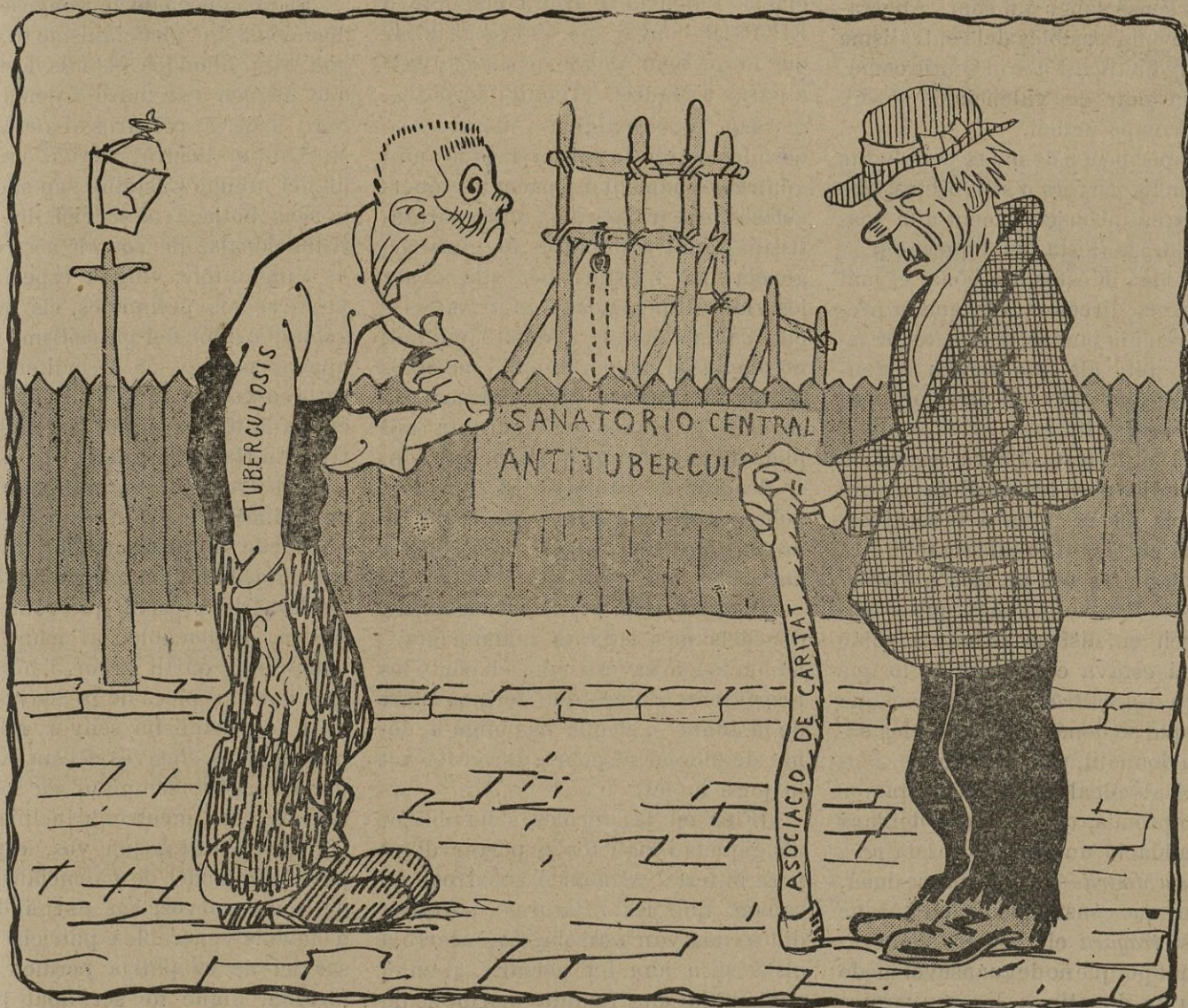
Kiosc de San Martí.—VALENCIA

Número sòlt: 5 céntims

VOLEM

la oficialitat de la llengua valenciana.
que siguen valencians tots els que 'n nòstre reine desempeñen càrrecs públics, inclosos els governatius i administratius, i els militars que impliquen jurisdicció.
l'autonomia tan ampla com se puga obtindre per a 'l municipi i la nacionalitat valenciana.
el restabliment del dret foral valencià ab les modificacions que aconsellen els temps.
el servici militar voluntari i retribuit.
la instauració del crèdit agrícola en tot el reino.
Borsa de Treball i Musèu social valencians.
caixes de retiro pera la vellea.
pensions als pares prolífics i exenció d' alguns impòsts.
la ensenyansa integral gratuïta i obligatòria.
tractats de comèrs i abaratament de tarifes ferroviaries i maritimes.

DÍU EL MORT AL DEGOLLAT...

EL PÒBRE.—¡Hala, company! Ara sí qu' estarás ben cuidat...

EL TUBERCULÓS.—Es mol distint fer festes a fer còses de profit. Allá vorem qui se mòr aváns: si tú de fam o yo de tuberculòsis.

La festa de la Flor

Liquidació de contes

Ara que ha passat ya la festa, podem encara ser més explícits. Ya no's podrà pensar que'ns guiava alguna enrònia o animadversió contra ningú; per assò precisament lo que anem a dir ara ha de tindre encara més importància.

Avàns de tot, hem de fer constar que nostres observacions van dirigides a eixe element director, o siga a la Junta Provincial de Valencia contra la Tuberculosi, pero tan sòls a les persones valencianes que figuren en la mateixa; als forasters que hi haixquen res els podem dir, perque sabem que res hem de traure per lley natural; el governador, per eixemple, baix este punt de vista ni nos importa ni li importem; tan asquejats devem estar nosatros de aguantar-lo, perque sabem que may nos ha de comprendre, com ha d'estar éll de regir-nos sense saber qui som. Aberracions incomprensibles del centralisme que may ha tingut còr ni sentit comú, i que la mar de valenciàns pareix que no comprenen.

Tampòc pòden donar-se per aludits tots aquells senyors o senyoretas, que cooperaren inconscientment a la realització de la festa del dumenge passat. La idea d'estos era bona; el mal està en els directors, els que la premeditaren i la portaren a efecte arrastrant-ho tot; als que siguen valenciàns d'eixe element director, van dirigides estes línies.

S'ha fet la festa. Se va recurrir a tots els mijos pera traure dinés; s'agotaren tots els recursos i inventives, se possà en jòc tot lo imaginable, i la festa fon un fracàs, un ruidós fracàs. ¿Per qué? Perque per més que s'empenyaren en disfrassar-ho, el pòble valencià estava convençut de lo que s'anava a perpetrar. I que còste que lo pòc que se donà—, apart de les sabraes a domicili, per compromís, i les gestions als alcaldes de pòbles, també per compromís, qu'es lo que deixarà la recaudació un pòc decenteta *pera oferir-la a Madrid*—, lo pòc que se donà, repetim, que còste que no fon perque ningú se *tragara* el camelo, sino sencillament perque no de cuansevòl mòdo se nega un donatiu a les senyoretas que'l sollicitaven. De mòdo, que la Junta ni ha conseguit res ni nos ha demostrat atra cosa que'l fracàs més absolut.

De lo que antecedit, se desprén nostra afirmació de que la festa que se feu era una atrocitat. I anem a provar-ho.

Com se deia en la propaganda de la Junta, mòren al any, en la *provincia*, suposem que serà, CUARANTA MIL TUBERCULOSOS. En la replega que s'ha fet i xiran uns DOS QUINSETS AL ANY PER CADA TUBERCULÓS; assò sense contar que cuan apleguen estos dinés als malalts ya no'n quedarán, perque s'haurán mòrt; el lector, que sap còm van estes còses en Espanya, sòls te que considerar qu'encara no s'ha possat la *primera piedra*, o siga qu'encara no hem entrat en el sègle en que s'han d'escomensar les òbres. I si no, a vore: ¿Qué te estudiat la Junta pera que'l remey aplegue en seguida al malalt? S'achuém un sòu a que d'assò encara no s'ha preocupat ningú d'eixos corifeus, opròbi de les rasses, que avàns de la festa se constituïen pòc manco qu'en apòstols de caritat, per l'exclusiu objècte de no deixar-la eixercir a nostra Associació. Valencia té dret a demanar, a EIXIGIR contes, no vaja a resultar que lo qu'hem pagat nosatros vaja a parar a Madrid. ¡Tenim una pòr!...

Sent, pues, aixina—mentres no nos demòstren lo contrari—que ningú remey immediat portem als tuberculosos, encara que siga un importantíssim asunt a resòdre ab gran urgència per l'Estat, ¿per qué no ser les vint mil pessetes pera l'Associació Valenciana de Caritat? Aixina, no capia el menor dupte, qu'eixos dinés s'hagueren transformat en seguida lo manco en cuarenta mil plats de calent, que qui sap, qui sap, si després de remeyar la fam dels pòbres *hagueren evitat que temps en avant tinguérem alguns tuberculosos més...*

Pera tot assò, pera anar en contra d'u dels més sagrats manaments—no hu deuen haver tingut en conte les respectables dames que formen part de la Junta—, el que'ns obliga a donar de menjar al pòbre, ¿s'ha fet tot lo que s'ha fet?

¡Fins en les escoles s'ha obligat als giquets i giquetes a portar dinés pera la festa! Al manco nosatros, no sabiem que les criatures portaren dinés cuan van a escola. En Catarroja els se se'n han fet portar... ¡i en el pòble hi ha una familia morint-se de fam!...

Pero lo qu'es per hui ya s'hem allargat masa. Seguirem en el número vinent, cas de que no fassa la Jun-

ta o les autoritats, qu'es lo mateix, res que llave l'afront que s'ha inferit a l'Associació Valenciana de Caritat.

Mentres tant convé que Valencia vaja mirant ab qui s'ajúa els dinés.

Lo nostre himne

Optimisme

Un'ona d'optimisme avasallador ha vingut hui a inondarnos el còr i a refermar en éll l'esperansa confortadora dels que a la nòva creuada per la Patria Valenciana hem consagrat totes les energies i entusiasmes. ¡Germanàs, esperem!

En el número del 15 corrent de PATRIA NÒVA oferiem la idea d'un concurs poètic pera elegir un himne nacional valencià. Tot seguit, el senyor Gaetà Huguet, de Castelló, oferix un important premi en metàlic, que s'adjudicará als autors del himne elegit. ¡Digau si assò no es confortador!

En una època de vergonyoses claudicacions, de valencianisme teòric, en que tant abunden els fills descastats que neguen a sa mare Valencia, com Pere negava per tres vegades a son Mestre, un ilustre patrici, un noble fill del invicte Castelló, sap sacrificar la seua boljaca al servici de sos altíssims ideals, que son els nostres.

Vingau tots; vingau, especialment vosatros els pesimistes, els que cregueu que'l fòc del patriotisme pòt ser apagat pel gèl de l'indiferència, i satureu-vos de fe i d'optimisme. ¡Inclineu la tèsta front al eixemplar patrici En Gaetà Huguet!

Vosatros, poetes, prengau la lira de bronze i rimeu la cansó fòrta, la que ha de vibrar arengadora al entrar en lluita, la que mantinga el coratje en les trinxeres, la que sòne apocalíptica, implacable, al caure en lo camp, mig partit lo còr, l'hèroe que mòr baix los plecs de la Senyera.

I vos, nobilíssim senyor, rebeu les mercès més efusives d'esta Joventut que lluita, tot somniant en la Santa Reconquesta, mentres s'inclina a vostra presència, ¡oh vos, espill de patriotes, modèl de valenciàns, digne de compararvos, en estos dies, a d'aquells venerables patricis que al servici de sa patria perdien vida i fortuna, digne de ser lloat per los poetes, com a esplèndit cavaller, èmul d'aquell savi i prudent príncep En Carles de Viana...

F. C.

¡Valencia!...

Te veig tan abatuda, volguda Patria meua, que 'l meu còr m' obliga a dir-te lo que no volguera, qu' es de mals fills retraure els defèctes de sa mare. Pero ya que Tú, desviant-te de ton deure, oblides a tos fills pera donar de menjar als fills dels atres, tos fills, amparant-se en son dret i pregan-te amor, te diuen:

Tú ho saps mol bé, pero tal vòlta no 't recòrdes ara de ton principi com a ciutat ibèrica. Naixqueres del jòu musulmà, i conquerida per En Jaume vixqueres esplendent en mig de la llibertat de que gojaves. ¡Ah, si no hagueres consentit ta unió a Castella, cuànt millor t' encontraries! Un pòble com el nòstre no més s' envileix per la dominació.

Tú, avàns de vòret lliure de la dominació musulmana, vares ser motiu d'atenció per part de Castella, no pera arrancar-te de les mans dels alarbs ni pera defèndret, sino al contrari: Veient en Tú una mina d'òr aon omplir ses arque, sempre buides com boljaca de jugador, te saquetjà més de dos vòltes, i sense enrecordar-sen de tú pera res més, vivia algún temps del òr que surava de ta terra...

Aixina vixqueres baix el domini dels alarbs fins qu' En Jaume fon ton llibertador i conseller. I rica i plena vixqueres en mig d'aquella llibertat de que gojaves...

¿I ara? Res serem mentres no con-seguim que Castella ens respècte com Aragó ens respetá. Trevallem, pues, per nòstra llibertat i per nòstre engrandiment, ya qu' engrandint-nos nosatros es com verament coopera-rem al resurgiment d'Espanya.

JOAN RIBES

ESPIGOLANT

Orientacions valencianes

Fragments del follet del mateix títol. — Castelló, Maig, 1915.

L' autonomia politico-administrativa més o menys perfectament definida, figura ya en lo programa d' alguns partits espanyols, i acabarà per ser una aspiració de tots ells, com ho es en totes les nacions; porque no es problema espanyol, sino mundial; porque totes elles comprenen que l' autonomia

de les regions, lluny d' afluixar i afeblir les lligasses de la nacionalitat, les vigorisa i estreny. Així veyem el eixemple d' Anglaterra, que'n després de tant d' anys de titubeig se decidix a otorgar als fenians lo «self government», que no es atra còsa que l' autonomia politico-administrativa. Pero ab lo fi que la nòstra regió estiga propiament predisposta a fer un bon us i traure bon profit d' aqueix nou règimen, que s' imposa, es necessari, cal qu' el pòble hi siga convenientment preparat. Convé qu' el pòble estiga saturat de cultura valenciana; que conega la nòstra llengua, la nòstra història, que ame la glòria dels nòstres artistes, qu' aprecie la superioritat e importància immensa de la nòstra agricultura, de les nòstres artístiques industries, i que aplique totes les seues activitats, tot lo seu voler i engin a llur perfeccionament; per assò que sobreixen del nivell dels demés pòbles de la Nació Espanyola, com sobreixqué en altres temps, renaixca en son ànima estamordida lo justificat orgull de dirse tots temps Valencià.

Pera la realisació dels nòstres ideals valencianistes, crec que seria un gròs èrro pretendre que prescindirem o canviarem els nòstres ideals politics, porque ni els llegendistes hand' admetre solucions republicanes, ni els republicans solucions d' aquells. Ma opinió es qu' els partits politics no abdicaràn de ses propies idées, i es necessari fer algo practic; i en llòc d' esperar qu' ells vājen a buscar els nòstres ideals, que siguen aquests ideals els que s' encarréguen de saturar a d' aquells. La síntesis i clau de totes les nòstres aspiracions es l' autonomia de nòstra regió, i la idea autonòmica pot encaixar be dins del crèdo de tots els partits politics, axí com lo centralisme haurà de ser l' enemic de tots ells, i de totsells exclut. Entenc per consecuen-cia los diaris o periòdics òrgues de la premsa, que defenguen l' autonomia politico-administrativa de la nòstra regió, pòden perteneixer a cualsevulla que sia comunió política, o be pòden declarar-se neutrals en política, dedicant-se espiua i exclusivament al ideal valencianista respectant les idées politico-religioses de tots els valenciàns. I com la llengua ha de ser el instrument principal pera alcansar les nòstres aspiracions, es necessari anyadir a les aspiracions consignades en el semanari PATRIA NÒVA entre altres la de fer una gramática de la llengua

valenciana, tenint en conte no sòlsment el estat del llenguatge en los pòbles aon no es estat corromput per el continu us del castellà, sino que també les òbres literaries capdals dels nòstres clàssics. Així mateix s' haurà de posar ma a la confecció de un nòu diccionari, que prenent per base els ya existents, s' aumente ab multitud de paraules encara vives i d' us corrent en pòbles no invadits pel castellanisme i ab les paraules i frasses dels nòstres clàssics.

Aquestes dos aspiracions ab les de pensionar per les diputacions respectives jóvens de clar engin, qu' anaren a l' Estranger a estudiar filologia, i obrir classes de llengua valenciana en l' Universitat de Valencia i en los Instituts d' Alacant y Castelló serien les disposicions encaminades a consolidar definitivament lo renaiximent de la nòstra llengua. Si la joventut estudiosa que s' acarona a l' entorn de PATRIA NÒVA te alé i entusiasme pera portar avant aquest patriòtic programa, la Patria Valenciana, los centenars de patricis que ilustren la nòstra història i tots los bons valenciàns beneirán sa patriòtica obra.

GAETÀ HUGUET

El escándalo del Palau de Justicia

Ab este mateix títol llegim en el diari *El Pueblo* una serie d' atinades observacions. Res manco que el centralisme ya ha ficat els seus asquerosos tentàculs en este assumt—com en tot els fica—pretenent no deixar fer res en la deguda forma.

Copiem del esmentat diari:

«Ara, si lo que se vòl es apoderar-se dels tres pisos del edifici pera que 'ls senyors els ocupen al seu gust, com si allò poguera convertir-se en pabellóns militars, fent grans salóns pera recepcions, diga's que's vòl atropellar la ley, ciscant-se en la recient circular del ministre de Gracia i Justicia.

»Allí, valenciàns, va a donar-se el vergonyós espectacle de vore les secretaries de Sala ab el personal amontonat, pitjor de lo que hui están; els Jugsats d' instrucció, lo mateix, i en cuant als Jugsats municipals, ya ho haveu vist: se menys preua al Ajuntament.

»Pero l' Ajuntament deu procedir digna i enèrgicament, comensant per denegar al ministre del ram de lo que

Ante el ministro del ramo de lo que

ocurrix en este assunt. Ademés, com se tracta de defendre 'ls interesos de Valencia, deu intervindre 'l Comité de Defensa, recientment creat, formar un estat d'opinió, impedir, en suma, que 'ls forasters se repartixquen al seu gust el magnífic i grandios edifici destinat a Palau de Justicia.»

Tot ens pareix molt be, manco lo d'avisar al ministre del ram, perque com se deu precisament als sense patria ni ideals, lo que faria es enredrar més la madeixa i serien els interesos de Valencia els que per fi ixirien perdent.

Defendrem este assunt ab tot ardimient i en el sentit qu'expresa el indicat periòdic. Pero no oblidem may que cuan una còsa se demana en justicia i no s'alcança, no hi ha mig que s'utilice que no siga legal i digne.

A demanar i a exigir: primer perque 'ns correspon, i según perque som els amos. El que no estiga conforme que se'n vaja; assi no fa falta pera res.

CONCURS

de himnes nacionals valenciàns

PRÈMI HUGUET

En l'enlairant y patriòtic telefonema qu'hem rebut d'En Gaetà Huguet, el gran patrici castellanenc, ens diu aixina:

«Acèpte idea himne nacional valencià expressada en PATRIA NÒVA. Oferixe cincuenta duros pera premiar el que serà acceptat en concurs entre autors valenciàns.—GAETÀ HUGUET.»

Tenim el honor de fer públic nostre més sincer agraiment al gran patriòta, digne de tota admiració i exemple, espill aon degueren mirar-se tots els bons fills de la terra valenciana. Sempre fon el senyor Huguet un convensut aimador de sa Patria, ver i conscient admirador de nostres glòries i grandesses. I no es qu'En Gaetà siga d'aquells grans hòmens sedentaris en que la raó d'estimar sa tèrra era la de no haver ixit may d'ella; ha segut hòme que ha viajat moltíssim per llunyanes tèrres i fins ha tingut residències en remots països, i a pesar de tot i contra tot jamay ni un instant oblidà a sa Patria, ni en la pau de sa llar s'oixqueren els accents d'atre idioma que no fora el nostre.

Per això en el nòm d'En Gaetà

Huguet, veiem nosatros els joves valencianistes u dels més grans eixemples que 'ns anima, veiem la imatge o l'esprit de la rassa resurgenta, algo aixina com l'aubada d'un sol de llibertat cual llum no ha de tardar a enlluernar-nos.

PATRIA NÒVA crida a tots els poetes valenciàns a un Certam de himnes nacionals que 's regirà per les següents

BASES

1.ª Se donarà un prèmi de cent pessetes als vèrsos més patriòtics i inspirats que millor s'adapten pera un himne valencià.

2.ª Els treballs deurán ser escrits rònegament en valencià i els autors que concurrirquen haurán de haver naixcut en lo Reine Valencià.

3.ª Tot treball, ab títul i lema i sense indicació de nòm de l'autor ni plica alguna adjunta, podrà ser dirigit a nòm del Director de PATRIA NÒVA, al kiòse de San Martí en Valencia, fins les nou de la nit del dia 20 de Juny de 1915.

4.ª Els nòms dels senyors que formarán el Jurat no se coneixerán que no 's fassa pública l'acta en que se concedisca el prèmi. Seguidament l'autor deurà enviar, ab la mateixa direcció indicada en la base tercera, un duplicat del treball premiat ab la seua firma.

5.ª Tot treball que se recomane quedarà fóra de concurs.

Apenes se prèmie la lletra per el expresat concurs, s'en convocarà a un atre de músics, a base dels vèrsos elegits, i donant com prèmi les restantes cent cincuenta pessetes de les ofertes per En Gaetà Huguet.

Defengam lo nostre

El Monastir del Puig

Seguixen els treballs d'abdues comissions, tant l'eixecutiva com la de propaganda, pera que l'acte que ha de celebrarse en el Puig revestisca tota la importancia i grandiositat que 'l cas requerix.

Encara que no está definitivament acordat, regularment, l'anunciat aplèc se verificarà el dia 20 del pròxim mes de Juny.

En el vinent número comunicarem a nostres lectors tant la fetxa ya se-

gura en que ha de celebrar-se la festa, com els detalls de cuantes gestions s'están portant a efecte, ya que per hui no ens ho permetix l'excés d'original.

GLOSARI

ELS RENEGATS

Son eixa cáfila d'imbècils a quins aplegà la llum de la bona nòva, a quins s'expressaren les santes doctrines del deslliurament de la pròpia Patria pera qu'ells i tots los seus germàns se dignificaren i engrandiren, i giraren les espales i feren figa, i s'alluntaren parlant la llengua dels bogins, tornant-se a enfonsar entre ombres de ignominia.

Son els renegats de sempre, de tot pòble i tota història; els que regatejaren la glòria a tot el qu'estudiava cremant-se les celles i privant-se de les ditjes del mon per arribar al ideal d'una Humanitat sana i redenta; els que com res tenen que pensar sòls fan heregies; els vagos sempitèrns o fatuos asquerosos que han desmoralisat a totes les societats; els que tan sòls se mòuen per baixos interesos que 'ls òmpliga l'estómag o la boltjaca o assecie sos apetits de bestia: màquines de carn i òssos per aberració de la Naturalessa, que no veren may més allá de les pestanyes, que may sentiren més espasmes que 'ls de la pura animalitat, negats a tot que no fora sensació bruta i tangible; algo aixina com blòcs de pedra que s'modèlen a colps de martell...

Son els dessendents d'aquells monstres del avior que 'ls tiràns feen remar en les galeres, amaratant-los les esqueses a assotades i llensant-los impropèris i pecats.

Han arribat als temps actuals escapant-se entre 'ls demés. I com ya no hi han tiràns que 'ls martiricen, se confundixen entre les persones de be i pasetjen per el carrer i viuen nostra mateixa vida, sense que hi haixqueu centelles pietoses que caiguen i els partixquen.

I ens ixen al pas en tot moment, i moltes vòltes el seu veneno els fa surar sobre nosatros. I ells, llavors, se riuen i fan chistes...

Son negats pera tot perque res estudien. Pera fer-se ab ells hi hauria que fer de les idees tròsos de pa o piltrafes de carn que, al digirirles, els se se ficaren, naturalment, en els glòbuls de la sang...

Tenen ulls, pero no venen. Tenen cervell, pero no funciona com en els demés naixcuts. Son el solage de totes les generacions passades, que 'ns seguix com una apocalíptica maldició. Si tots hagueren mòrt apenes naixqueren, tal vòlta ya la Humanitat s'haguera redimit.

Tots els coneixen; tots els tracten a vostre pas per la vida. Fixeu-se be, i cuan ells coneixen, escopinheu-los i aparten se; ni parlen a qui parle ni miren a la dòna qu'ells miren.

Fuixen-los com a la Mòrt, qu'ells no son més que la negació de la Vida.

¡Malaits siguen!...

MARIÁN

Als sotscriptors de fóra de Valencia qu'encara no 'ns han enviat l'impòrt del primer trimestre, preguem que quant avans se pòsen al corrent en el pago pera la bona marxa en els asunts de nostra Administració.

Per "Patria Nòva"

No podem manco que fer constar públicament nòstra satisfacció, nòstra alegria i agrament infinits—en nòm de nòstres ideals, d'estos sagrats ideals qu'hem de defendre sempre, convensuts de sa grandessa i incontrastable veritat—, pera tots aquells germans de Patria que's feren rèsso de nòstra crida i acudiren a la reunió particular que'n nòstre darrer número anunciàvem pera 'l passat dimats en el café Lion d' Or.

May confiàrem ab l'èxit conseguit; vingueren tots els qu'esperàvem; feren constar s' adhesió i ajuda tots aquells que no pogueren assistir, i—lo qu' es més falaguer i encoratjador—acudiren un bon número de senyors que no coneixiem i que se sumaren ab tot entusiasme a nòstra tasca. Ya ho podem dir ben alt; estem del tot convensuts, perque cada vòlta sòm més i més decidits; el nacionalisme valencià es un fet, es ya un inténs i fòrt principi generador. ¡Trevalllem, germans! ¡La gota d' aigua de nòstre esfòrs foradarà la penya del indifereutisme i inconsciència ambients! ¡El triomf es nòstre!

Foren exposades als senyors concurrents les raons que'ns aconsellaren promoure aquella reunió: ajuntar esfòrsos, saver si eren reials les fòrces ab que creiem contar, convèncer-se de si nòstra llavor mereixia l' aprovació de tots aquells que pensen com nosatros. La compenetració, la conformitat fon absoluta; no hi hagué una paraula en contra de res; tan sòls desitjos de trevallar i avansar més encara. Per la ratificació de confiança cap a nosatros per nòstra modestíssima i insignificant llavor, mil mercés, les més sinceres i expresives; per lo de trevallar, estem més dispòsts que may a tot i per tot lo que represente la consecució de nòstres grans anhèls de pau i renaiximent.

Se tractà de tots els inconvenients i deficiències ab que fins ara hem tingut que lluitar—com en tota òbra que se comensa—, i tot s' estudià detingudament i se posará en regla sense pèrdua de temps. Així, pues, podem dir que comencem a formar-se ara, i a la completa regularisació de totes nòstres gestions—repartiment del semanari, còbros, propaganda, etc.,—dedicarem tota atenció immediata.

¡Avant, pues!... ¡Sempre avant!...

Constituim-se cadascú en un interessat i en un propagandiste, i avansarem moltíssim en el camí mamprés.

Com complement informatiu de la reunió que'ns ocupa, direm que's donà conte del telefonema rebut per En Gaetà Huguet, de Castelló, i que surgi la idea d' endressar-li una salutació de tots els reunits, la cual se portà a efecte i firmaren tots els presents, qu'eren els senyors Aguirre (F.), Cabrelles, Solá, Ballester (R.), Ramil, Font de Mora, Donderis, Tattay, Sanquillo, Blanquer (V.), Abella, Sinisterra (A. M. i F.), Mellado (F.), Palacios, Cebrián Ibor (S. i Ll.), Just Jimeno, Durán Tortajada (O.), Ferrandis Agulló, Sinisterra (M.), Moner, Torró (A.), Pertegás, Carceller, Soler Peris, Cebrián Mezquita, Trullenque, Perales i García Zaragosá, sentint que no ho pogueren efectuar, després d' haver donat sa conformitat, els senyors Giménez Fayos, Esteve Victoria i atres senyors quals nòms no coneixem, que tingueren que anarsen aváns de l' hora en que's firmà la salutació. Igualment ens pregunten fem constar s' adhesió alguns dels que no'ls fon possible assistir a la reunió, com els senyors Pérez Lucia, Cantó Blasco, Campos Crespo, Guastavino, Soto, Mateu, Bayarri, Asins, Caballero, Cuitavi, Ortí, etc.

Vèrsos de Patria

Crits heròics

¡Germans! Ya masa; la Senyera resta amagada en captivèri; ara, en creuada justiciera, fem que recobre son impèri.

Que ixca a la llum del sòl triomfanta, ¡llambregue 'l ròig front als tiráns! que encenga els còrs en ira santa, ¡que vaja sobre 'ls valenciáns!

Vaja tan alta que la vejen de tot lo Reine, i lo coratje avive en tots los que forsejen per rompre el jou del esclavatje.

Vaja per tot i a sa presència tot' hò m s' incline 'l salud fent ab la mateixa reverència que si pasara 'l Sacrament.

Nosatros, jovens, per si aguarda lo seu pas, vil, i el tirá asoma, constituim pera sa guarda lo Centenar, nòu de la Ploma.

I si algún bort encara resta que's mofa de nòstre tresor, ab un certer tir de ballesta ¡partimli 'l còr!

FRANCESC CABALLERO

La bandera pera la Joventut Valencianista

SOTSCRIPCIÓ FEMENINA

Suma anterior, 11'25 pessetes.

I. Agulló.—E. S.—Manuela Corachán.—P. P. S.—Una descendenta del Rei En Jaume.—Roseta Durán i Carbonell.—Mercedes Durán.—Mercedes Sapena de Torró.—Carmen Mariana.—Amparo Martí.—R. Lázaro.

Total, 16'75 pesetes.

Advirtim a nòstres sotscriptors que desde 'l número vinent que comensa el nòu trimestre, quedarà ya subsanada tota irregularitat i els números serán repartits i enviats ab tota precisió.

Esperem, pues, que cada lector se convertixca en un propagandiste de PATRIA NÓVA, fent per portar-nos iniciatives y sotscripcions.

CULTURA VALENCIANA

Orientacions Valencianes, follet per En Gaetà Huguet.—Castelló.—El patriarca del nacionalisme valencià en la ciutat germana de Castelló, En Gaetà Huguet, ens ha proporcionat una nòva mòstra de son patriotisme, de son entusiasme, que may envellix ni's gèla.

En *Orientacions Valencianes* hi ha tota la pau i serenitat d' un bell amanéixer. Es com la veu cadenciosa del pare que'ns aconsella, amostrant-nos el verdader camí.

Es una historiació raonadíssima i breu de nòstre passat, d' aon dedueix ab tot acèrt les millors orientacions pera 'l pervindre. No hi ha en este notabilíssim trevall ni prejuins de idees pròpies, ni baixes mires, ni prevencions contra ningú; un sant esperit patriòtic el presidix i un alt amor a la Patria l' ha dictat.

A la joventut el dedica son autor. Nosatros, per la petita part que'ns tòca, hem d' agrair-ho ab tot lo còr i hem d' assegurar-li que may tindrem en oblit els seus consells. Obres d' estes ens fan falta, hòmens aixina que pensen per nosatros, a fi de que tan sòls quede pera la joventut la tasca activa i exaltadora; siguen ells el cap que cree i nosatros els brassos que eixecuten; ells els qu' ens pòrten la llavor i nosatros els que la plantem i trevallem la tèrra...

I tots units aixina, trevallant sense descàns, farem per que'n dia no llunyta rellorixa esplendorós l'arbre immortal de la Patria valenciana.

Deures del bon valencianiste

No olvidar ni un instant a la Patria valenciana, per la qual, com per nostra mare, hi ha que derramar fins la pròpia sanc quant presis siga.

Dirse sempre valencià, guardant el més gran respecte a tota institució i persona, pera qu'ell mateix siga respetat i atés i siga sempre respectada la Patria valenciana.

Parlar sempre 'l valencià, ya que parlar un atre idioma extrany representaria misèria i esclavage. Exceptuant el cas del extranger que va de trànsit, deurà parlarlo sempre, ya qu' es segur que tots l' han d' entendre perfectament encara que no 'l parlaren.

Tindre sempre present que'n tot se deu a la Patria valenciana, que sols deu alabar tot lo nostre i ajudar ab totes ses forces a tot allò que valencià siga, no criticant may, sino corregint defectes.

No deu olvidar may que, pera tot poble cult, lo més sagrat son els giquets, les dones, els anciàns i els extrangers, a quins hi ha que defendre sempre y evitar-los a tot trans la més insignificant figa o escarni.

No consentirà may, en ningun moment ni cas, que se falte a un ser inofensiu ni s' abuse de ninguna fòrsa en perjudi de ningú.

Delatarà immediatament a quefes, superiors o autoritats, totes les faltes de respecte; sustraccions o abusos que advertixca, tant en cases particulars com en institucions, oficines o servicis públics.

Degudament observats estos deures per tots els valenciàns, en tot moment de la vida, millorarà el concepte general de la societat valenciana i sobre cada ciutadà recauran els beneficis i honors de sa cultura.

BIBLIOTECA

de Poetes Valenciàns - Contemporanis -

1 quinet cuadèrn

De venda en tots els kiòscs

Consells i advertències

Apenes s' acabà la Festa de la Flòr el dumege passat, telegrafiafen a Madrit comunicant que havia segut un èxit—no deien de qué—i que s' havien recaudat 21.000 pessetes.

Assò era lo essencial: demostrar als centralistes d'allà que 'ls d' assí no s' adormen i que pòden confiar en ells.

Com compendrà el lector, la quantitat que 's comunicà anava prou *unflá*, perque ni per pienso arribava a les 21.000 que digueren. Ara, que ells calculen que arribará cuan acaben de *cuallar* totes les *sabraes* i contesten tots els alcaldes de pòbles que han ficat en el fang.

¿Serán atrevits? ¿Miren que recurrir fins als alcaldes dels pòbles, obligant-los a fer donatius per baixes poliquereries!

¿En estes, en estes maniòbres centralistes está el secret de que la Diputació no puga cobrar el contingent! I clar, com el que demana a dispensar s' obliga, després tot son influències caciquils, líos i lamentacions, pero els dinés pera els servicis públics no apareixen per ninguna part.

¿No van a armar soroll els senyors de la tuberculosi! ¿S' ajúen vostés que a disgusts nos tornen a tots tísics i encara perdem?

Diem la salut, que lo que son els dinés...

En la casa de comèrs de la plassa de la Reina que 's titula «L' Isla de Cuba» en els dies de gran festa pòsen banderes en tots els balcóns.

Hem observat qu' entre totes elles no está la valenciana, o siga la principal, tractant-se d' una casa que a Valencia 's deu.

No duptem del patriotisme dels senyors Campoy, qu' en la pròxima ocasió ya vorem entre totes les demés a nostra volguda Senyera.

Diuen dels elements destructius pera la guerra...

Si el centralisme se poguera transformar en matèria explosiva o arma alguna de combat, la guerra més terrible seria tan sòls cuestió de hòres...

Pero no hu vorem realitat. El centralisme es algo malait que no servirà may pera res útil, ni pera destruir, pero a la llum del sol i cara a cara; necessita arrastrarse entre ombres i atacar per la espala, com els traïdors...

RECOMANEM

“Nacionalismo Valenciano”

FOLLET DE RAFEL TRULLENQUE

Prèu: 2 quinsets

Se ven en les principals llibreries i kiòscs

DIÁLECS AL VOL

Unes cuantes giquetes d' eixes que sòlen haver juant per el carrer, monísimes criatures que'n ses cases els diuen que parlen *con castellano* pera ser més fines—en fer riure a qui les escolta—, estaven discutint l' atre dia a temps que nosatros pasavem.

I una d' elles, com protestant perque volien que *pagara*, deia gillant:

—*¡No se li vale! ¡No se li vale!*

No 's poguérem aguantar i s' acostàrem cap allí preguntant-li a d' aquella que protestava:

—*Ascucha, presiosa. ¿Tú d' adónde eres?*

—*Yo, de Valencia; ¿que qué 's?*

—*No, nada, no, nada. Que pensamos si serias de Benimaclete o Paipuerta.*

L' ama.—*¡Salvaoreta!...*

La criá.—*¿Qué mana vosté?*

L' ama.—*Tráete los trébedes en seguida.*

La criá se queda mirant a la senyoreta com qui veu visions...

L' ama.—*¡Venga, mujer! ¿Qué piensas?*

La criá.—*Ay, mire, senyoreta, si no me parla més clar... no sé lo que vól.*

L' ama.—*Els fèrros pa la paella, dòna.*

La criá.—*¿I a d' aixó li diuen trébedes? Son vostés el dimoni; no sé cóm s' entenen. Això son ganes de moudrela...*

En un almacén de teixits estant traent uns fardos, se fa desgarrany en u d' ells i u dels dependents li diu molt serio a un criat.

—*Saca l' aguja enfilada y cusiremos este siete...*

Creem que dit senyor está millor en aritmética que parlant el castellà.

L' atre dia, un' ama de forn li deia ab molta sollicitut a una parroquiana:

—*A usté le conviene tomar pataquitas porque tienen menos molla.*

I es que sens dupte li sobriarien mòlles a la parroquiana de referència.

En un taller de modistes, aon totes le-jovens no parlen més que 'l valencià, s' empenya la mestra en parlar-los *con castellano*.

L' atre dia, estant u de nosatros en una habitació immediata a la del taller, oixquérem el següent diàlec:

—*¡Uy, qué pronto s' ha hecho hoy de noche!*

El Regionalisme es el qu'ensenya als fills de una mateixa patria a defendres, a crearse i a engrandirse. El que abolix el caciquisme, els personalismes i els ódis de partit en un mateix pòble, o siga tot allò que nos ha portat al llastimós estat actual.

El Regionalisme es el que fa avansar als pòbles per lo seu pròpi esfòrs, no per les influències vergonyoses o baixes politiqueries que, falsejantnos, han aplegat a anularnos. Reconeix com oficial el pròpi idioma. perque sense assò no pòt haver may ànima, no pòt haver may vida. No òdia a ningú, perque té base de vera cultura.

El Regionalisme no pòt ser may un ideal de atrás o exclusivismes, perque lo seu programa escomensa per llibertar i vigorisar a totes les rasses i acaba en la federació mundial.

—*Es qu' está nublo...*

—*¿Eso de nublo qu' es?*—diu la mestra tota escamada.—*Siempre seréis unas llaurisias...*

I les giques suposem que pensarien que més val ser llaurisies, o siga valencianes, millor dit, que una agüela cohen-ta i incasable com es la mestra.

Entre amics:

—Què, ¿donares molt pera 'ls tuberculosos el dumenche passat?

—Ni un cèntim. No cap dupte que les giques que postulaven passaren un mal rato. Se ho mereixqueren; perque entre lo que representava la festa i parlant en castellà, no 'ls caïen gens be les flòrs que portaven en les mans.

—Tens raó. Mentres no hi haixca més patriotisme no farem res.

—¿Saps en la festa de la flòr quín fon el puesto que més arreplegá?

—El que més arreplegá fon el de casa Pampló.

—Estás equivocat.

—Els demés arreplegarien més dinés, pero el de casa Pampló tingué que comensar per *arreplegar* giques que demanaren, perque les qu' estaven compromeses feren fil trencat i no se 'n acostá ninguna.

—Feren mol be. I es que se dirien: ¡Com no se ho arrepleguen Tejón i Maestre!...

—¡En fi, che; lo que diuen ells; *un éxito*.

El día 29 del vinent mes de Juny se complixen 208 anys que 'n el "Real Sitio del Buen Retiro,, firmá el malait Felip V el decret abolint nòstres drets, entre 'lls el us de nòstre idioma.

Pera conmemorar tan funesta data, PATRIA NOVA prepara un gran número extraordinari, ab dibuixos de notables artistes i articuls dels més notables escriptors de la terra. Oportunament donarem més detalls a nòstres lectors.

Correspondència

Tallers de F. t. l. t. p. g. b. d.—Valencia.—Ya 'ls dignèrem que pòden cotisar-nos prèus i 'lscomplaurem si es que son de conveniència.

Na P. P. S.—Valencia.—Complaguda i mil mercès. B. V. P.

L. B. B.—Alacant.—S' envien tots els números sense que se 'n pase may. Fem lo necessari pròp del senyor Administrador de Corréus per ser ya un escándalo lo qu' ocu-rrix. Serán enviats tots de nòu immediatament. L' escriurem com desitja sent-li més extensos.

Na Y. S.—Grau—Agraïdisims i insertarem les seues inicials en la llista del número vi-nent junt en atres que també s' han rebut després de composada la del present nú-mero. Nosatros entenem que 's deu indicar

el nòm; ya veu còm van decidint-se i aixina resulta més interesant. B. V. P.

R. B. J.—Alcoy.—Se li remetran els nú-meros seguidament. Confiem en que pronte s' esmenarán estos inconvenients que no po-dem fer més pera evitar. Lo seu article l' in-sertarem quant aváns pugam, pues nos resul-ta pròu llare i tenim excés d' original.

G. H.—Castelló.—Entusiasmats i agraidi-sims. L' escriurem.

S. R.—Lliria—L' escribim sense pèrdua de temps. *Una neta del Rei En Jaume.*—¡Cuántes dónes com vosté fan falta! Pòc a pòc s' anirán convencent. Mil gracias. B. V. P.

F. G. C.—Burriana.—Anotada sa sots-cripció i reconegudissims per ses patriòtiques i alentadores paraules. Celebrarem infinit el rebre la visita qu' ens anuncia pera conèixer-lo personalment. Mane com vullga. Rebuts també 'ls sagells de corrèu.

A. P. U.—Valencia.—Molt bonicos els seus vèrsos, pero no 'l podem complaure. Envien-nos de patriòtics, que com vorá son els únics que publiquem, y farem per insertar-los.

F. T.—Valencia.—Cumplimentat el seu prec.

I. F. B.—Valencia.—Contestem a vosté lo mateix que deixem dit al senyor A. P. U. Lo que 'ns diu després del sonet no hu entenem; atra vòlta fassa el favor d' escriure-nos en cristià.

◀ ———— ▶
Dr. Espinosa Ventura
Medicina i Cirugía general

Carnicers, 1
VALENCIA

Chapa, 44
- GRAU -

◀ ———— ▶
Tip. EXCELSIOR.—Guillem de Castro, 151.

Tot bòn valencià deu tindre com obligació el fer propaganda per PATRIA Nòva, donantla a llegir a tots els que conega i procurant-nos el major número possible de sotscripcions. Treballar per PATRIA Nòva es treballar per el renaiximent del Reine Valencià.

••••• Tipografía EXCELSIOR •••••

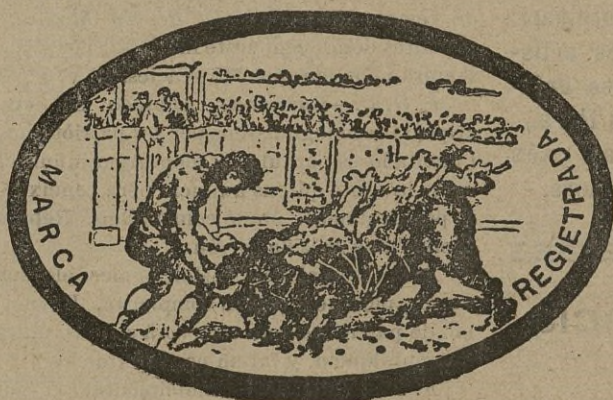
TREBALLS COMERCIALS ♦ ALBUMS ♦ FACTURES
TALONARIS ♦ TARGETES I LLIBRES RALLATS

ESPECIALITAT EN CATÁLECS, PERIÓDICOS
REVISTES I DEMÉS PUBLICACIONS

Guillem de Castro, 151.—VALENCIA **Teléfono 118**

- - - CALSAT - - - - RIERA -

Carrer de Lauria, 5.-Valencia

Fosfo-Fito-Kola-Aliño

Novíssima medicació fosforada. Fósforo orgànic de les llavors del cereals i Anòu de Kola granulades. Poderós tònic reconstituent. De positius resultats en l'anèmia, tuberculòsis, escrofulisme, raquitisme, inapetència i en les convalescències. RECOMANAT PER LA CLASSE MÈDICA.

De venda en les principals farmacies i drogueries d'Espanya.

Botella gran, 5 pesetes. Botella petita, 2'75

Pera demandes al per major: Farmacia de la Viuda del Doctor Aliño, plassa del Mercat, 52.—VALENCIA.

La Floresta Fàbrica de flors artificials
:: Eduart Arnal ::
Saragossa, 16.-VALENCIA

Pera Ombres, Palmitos, Boquilles, Bastóns i articles pera regals

La casa Bruguera

San Vicent, 41, front al carrer San Ferrán
— — — VALENCIA — — —

Fumeu l'incomparable Paper Mefisto

: Fàbrica de Conserves Vegetals :
ALFREDO J. MORGAN I COMPANYIA
GANDIA

Especialitat en tomata, pimentó, pèsols, sanfaina, bresquilla, albercòc, raïm, etc.

Pera pedidos: Manuel Coll, carrer de la Corona, 15.-Valencia

Tintorería SOTO

Avinguda del Port, núm. 38

:: Teléfono núm. 958 ::

:: :: VALENCIA :: ::

Kiòsc de San Martí

VALENCIA

Venda de tota classe de periòdics, semanaris
y revistes

Especialitat en periòdics regionalistes

El Depuratiu vegetal de Fuster

es un remey efícas pera les enfermetats dels ulls, del estomac, dolors reumàtics, neurastènia, asma, enfermetats secretes de la dona, sífilis, venéreo, hèrpes i demés que tinguen per orige la existència en la sang de toxines i àcid URIC, perquè 'l DEPURATIU VEGETAL FUSTER expulsa i obliga a ixir ab la suor i l'orina totes les dites impureses.